

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školní vzdělávací program pro
předškolní vzdělávání

1	Identifikační údaje o škole.....	3
1.1	Název ŠVP.....	3
1.2	Údaje o škole.....	3
1.3	Zřizovatel.....	3
1.4	Platnost dokumentu.....	4
2	Obecná charakteristika školy.....	5
2.1	Velikost školy.....	5
2.2	Lokalita školy.....	5
2.3	Charakter a specifika budov.....	5
3	Podmínky vzdělávání.....	6
3.1	Věcné podmínky.....	6
3.2	Životospráva.....	7
3.3	Psychosociální podmínky.....	7
3.4	Organizace chodu.....	8
3.5	Řízení mateřské školy.....	9
3.6	Personální a pedagogické zajištění.....	10
3.7	Spoluúčast rodičů.....	10
3.8	Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	11
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	11
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	12
3.11	Podmínky vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka.....	13
3.12	Zajištění vzdělávání v době mimořádných opatření.....	14
4	Organizace vzdělávání.....	15
5	Charakteristika vzdělávacího programu.....	16
5.1	Zaměření školy.....	16
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu.....	16
5.3	Metody a formy vzdělávání, pedagogické zásady.....	17
5.4	Zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	18
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	19
6	Vzdělávací obsah.....	21
6.1	Integrované bloky.....	21
6.1.1	1. integrovaný blok – Čas poznávání a dozrávání.....	21
6.1.2	2. integrovaný blok – Čas čekání a pohádkové zimy.....	27
6.1.3	3. integrovaný blok – Čas probouzení života.....	32
6.1.4	4. integrovaný blok – Čas radosti na Zemi.....	39
6.2	Popis zpracování třídního vzdělávacího programu.....	47
6.3	Přílohy ŠVP.....	48
7	Systém evaluace.....	51

Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s mottem

„NÁM SE NA TOM SVĚTĚ LÍBÍ“

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Mateřská škola, Sobotka

SÍDLO ŠKOLY: Jičínská 435, 507 43 Sobotka

KONTAKTY:

e-mail: ms.sobotka@seznam.cz

telefon: 722 944 346

webové stránky: www.mssobotka.cz

REDIZO: 600091881

IČO: 71001361

STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Mgr. Štěpánka Kubištová

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: Mgr. Štěpánka Kubištová a kolektiv učitelek MŠ

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Město Sobotka

ADRESA ZŘIZOVATELE: Boleslavská 440, 507 43 Sobotka

KONTAKTY:

Telefon: 493 571 401

email: urad@sobotka.cz

Mateřská škola se zapojila do **Operačního programu Výzkumu, vývoje a vzdělávání**

Projekt je pod názvem : ŠABLONY II. – ZVÝŠENÍ KVALITY VÝUKY V MŠ SOBOTKA

CZ. 02.3.68/0.0/0.0/18_063/0010823

je spolufinancován Evropskou unií. **Zvýšení kvality předškolního vzdělávání včetně usnadnění přechodu dětí na ZŠ.** Celková výše podpory je **548 312 Kč.**

ŠABLONY III. – ZVÝŠENÍ KVALITY VÝUKY V MŠ SOBOTKA

CZ.02.3.X/0.0/0.0/20_080/0017948

celková výše podpory je **349 176 Kč.**

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU:

2020-2023

ČÍSLO JEDNACÍ:

MŠ 24/2021

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ:

26.8.2021

Tímto dokumentem se se ruší Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání č.j. 18/2020 ze dne 7.10.2020.

AKTUALIZACE K 1.9.2021: „ Podmínky vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka.

.....
Mgr. Štěpánka Kubištová
ředitelka mateřské školy

.....
razítko mateřské školy

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: 100

Počet tříd: 4

Počet pracovníků: 13 (8 učitelek, 2 asistentky pedagoga, 1 školní asistentka a 2 provozní pracovníce).

2.2 Lokalita školy

Lokalita školy:

Mateřská škola se nachází nedaleko náměstí, naproti budově základní školy, u přilehlé frekventované komunikace ve směru na Jičín. Všechny kmenové třídy mají ale okna v opačném směru od komunikace, s výhledem do zeleně na zahradu MŠ a veřejné hřiště.

2.3 Charakter a specifika budov

Charakter a specifika budov:

Mateřskou školu tvoří dvě propojené budovy. K historické části z roku 1934 byla v první polovině osmdesátých let minulého století přistavěna nová, moderní budova. Jejich propojením vznikly čtyři třídy s kapacitou 100 dětí včetně odpovídajícího zázemí (šatny, hygienická zařízení, sklady).

Dopravní dostupnost školy:

Mateřská škola je pro děti s bydlištěm v Sobotce přístupná pěšky.. Pro děti z okolních obcí je možnost využití veřejné autobusové dopravy, případně vlakové spojení na trati Mladá Boleslav-Mladějov v Čechách.

Informace z historie školy:

Historie sobotecké školy jako státní instituce předškolního vzdělávání se začíná psát počátkem padesátých let minulého století. Tehdy neměla vlastní sídlo. Společně se základní školou využívala budovu bývalé živnostenské „Masarykovy školy práce“ postavené v roce 1934. Dvě třídy s 53 dětmi se nacházely v prvním patře této budovy. Díky modernizaci základní školy a jejímu rozšíření o novou přístavbu byly pro mateřskou školu uvolněny všechny prostory, ke kterým byla v první polovině osmdesátých let minulého století přistavěna nová, moderní budova.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Třídy jsou dostatečně prostorné: umožňují frontální, skupinové a individuální činnosti dětí, včetně vytváření variabilních zájmových koutků. Na třídy v 1. i 2. patře navazují chodby, šatny (kde jsou umístěny třídní nástěnky s informacemi pro rodiče), hygienická zařízení a kuchyňky pro výdej jídel. Ložnice nejsou samostatné, lehátka nebo matrace pro odpočinek se rozkládají v herní části třídy. Dětem jsou volně přístupné hračky, pomůcky, náčiní a materiály pro výtvarné a rukodělné aktivity. Veškeré výtvarné práce jsou pravidelně zpřístupněny formou výstavek jak dětem, tak jejich rodičům. Ve 2. patře budovy se nachází i sborovna, ředitelna a samostatná třída s interaktivní tabulí, která hravou formou rozvíjí rozumový potenciál všech dětí. Na budovu mateřské školy bezprostředně navazuje členitá školní zahrada a veřejné městské hřiště. Oba prostory jsou vybaveny různými herními prvky. Na školní zahradě jsou k dispozici dvě krytá pískoviště, altán, prolézačky, skluzavky, malá horolezecká stěna, tabule na kreslení, opičí dráha a lanová pyramida. Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů, zařízení zahrady je pravidelně kontrolováno, podléhá 1x ročně odborné technické kontrole.

Záměry :

- rekonstrukce stávající zahrady + venkovní mobiliář a herní prvky (2021-2023)
- vybavení nové zahrady prvky environmentální výchovy + nové oplocení zahrady (2022)
- postupné vybavování kmenových tříd dětským ergonomickým nábytkem (2021-2022)
- výměna podlahových krytin ve třídách (2021 – 2022)
- nákup hraček a učebních pomůcek s důrazem na polytechnickou výchovu a pokusy (2021-2022)
- dovybavení tříd IT technikou (2021)
- aktivní konzultace se zřizovatelem – rekonstrukce půdních prostor v návaznosti na opravu střechy – výměna krytiny, komíny (2022)

3.2 Životospráva

Strava je zajišťována smluvně se školní jídelnou, která je samostatným právním subjektem. Dětem je poskytována plnohodnotná, zdravá strava, ředitelka MŠ spolupracuje s vedoucí ŠJ. V době pobytu v MŠ se děti stravují vždy. Pitný režim je zajištěn v průběhu celého dne. Děti v každé třídě mají k dispozici na servírovacím stolku čaj mírně slazený, čaj ovocný neslazený a vodu. Tím je zajištěna

možnost se kdykoli napít. Děti jsou během dne k pití pobízeny. Denní řád je dostatečně pružný, respektuje biorytmus dítěte. Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený, po obědě mají děti prostor pro odpočinek, spánek nebo nespavý režim formou klidných individuálních činností. Je dodržován každodenní a dostatečně dlouhý pobyt venku. Při pobytu uvnitř mateřské školy mají děti díky prostorným třídám možnost volného pohybu, stejně tak i na zahradě či městském hřišti. K dispozici mají nářadí i náčiní pro pohybové aktivity. Dětem je poskytován vzor zdravého životního stylu a řídí se vytvořenými pravidly třídy.

Záměry (2020 – 2023) :

- více děti aktivovat k pitnému režimu
- více se zaměřit na zajištění spontánního pohybu dětí, podporovat pohybové aktivity v době pobytu venku na školní zahradě
- do projektu na podporu pohybových aktivit „ Se Sokolem do života, aneb svět nekončí za vrátky, cvičíme se zvířátky“ zapojit další třídu
- respektovat biorytmus dítěte : potřebu spánku u jednotlivých dětí, možnost nespavého režimu včetně klidových individuálních činností

3.3 Psychosociální podmínky

Pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci vytvářejí v mateřské škole klidné, radostné, pohodové prostředí, aby se zde všichni – děti i dospělí - cítili spokojeně a bezpečně. Učitelky pomáhají dětem v jejich adaptaci na školní prostředí (je vytvořen tzv. adaptační program). Respektují přitom individuální potřeby dětí, reagují na ně a v rámci možností zajišťují jejich uspokojování. Všechny děti mají v MŠ stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti. Osobní svoboda a volnost dětí je však respektována do určitých mezí, vyplývajících z řádů a norem, které jsou ve škole jasně stanoveny. Život v každé třídě se řídí „pravidly“, jejichž obsah je dětem průběžně připomínán a vysvětlován. Ve třídách panuje vstřícné a klidné prostředí. Učitelky k dětem přistupují individuálně, tak, aby se rozvíjela jejich osobnost, všestrannost a talent. Ve výchovně-vzdělávací práci je využívána především hra. Učitelky vytvářejí dětem podmínky pro různé, spontánní, individuální činnosti. Styl pedagogické práce je podporující a sympatizující. TVP vycházejí ze ŠVP. Respektují věkové zvláštnosti, mentalitu předškolních dětí a potřeby jejich osobnostního rozvoje. Styl pedagogické práce rovněž počítá s aktivní spoluúčastí dětí na tvorbě plánu, organizaci a hodnocení činností. Učitelky ve vztahu k dětem uplatňují pozitivní přístup při hodnocení jejich projevů a výkonů. Na negativní jevy reagují klidně, s důrazem na vysvětlení, proč jsou dané jevy, chování či činnosti nesprávné. V dětech je rozvíjena vzájemná tolerance, ohleduplnost a zdvořilost. Učitelky se dostatečně věnují vztahům ve třídě, nenásilně tyto vztahy ovlivňují potřebným směrem.

Záměry (2020 – 2023) :

- zajištění spontánní hry během dne, obohacení her s možností ponechání staveb do dalších dní
- nabízení prožitkových činností podporujících vlastní aktivitu dětí
- dodržování domluvených pravidel soužití
- aktivity v rámci Školního preventivního programu
- respektování potřeb spánku i spontánního pohybu u jednotlivých dětí

3.4 Organizace chodu

Denní řád je dostatečně pružný: respektuje biorytmus dětí. Do denního programu jsou několikrát v týdnu zařazovány relaxační a dechová cvičení včetně cviků podporujících správné držení těla a zdravý vývoj chodidel nohou. Učitelky se plně věnují dětem a jejich vzdělávání.

Děti mají možnost uplatňovat individuálně přizpůsobený adaptační režim. Poměr individuálních spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený. Možnosti vlastní aktivity dětí a jejich experimentování jsou učitelkami náležitě podněcovány. Jsou respektovány individuální potřeby (např. přizpůsobení tempa). Během dne mají děti možnost individuální, skupinové i frontální činnosti.

Je dbáno na osobní soukromí dítěte, a to jak při individuální hře, tak i při osobní hygieně. Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, plně respektuje jejich možnosti.

Materiální podmínky odpovídají současným finančním (rozpočtovým) možnostem mateřské školy.

REŽIM DNE :

6.15 – 7.00 scházení dětí v 1. a 2. třídě (u Včeliček a Krtečků)- spontánní hra, didakticky zacílené činnosti individuální a skupinové

7.00 – 8.15 od 7.00 hod. provoz ve všech čtyřech třídách – spontánní hra, didakticky zacílené činnosti individuální a skupinové

8.15 – 9.20 didakticky zacílené činnosti individuální, skupinové a frontální – ranní kruh, řízené pohybové činnosti, svačina včetně hygieny, program dle TVP

9.20 – 11.30 příprava na pobyt venku, pobyt venku – vycházka, pobyt na zahradě, hřišti – pohybové aktivity, spontánní hra

11.30 – 12.00 oběd

12.00 – 13.30 (mladší děti až 14.00) hygiena, četba, odpočinek, spánek, nespavý režim (klidové aktivity pro děti s nižší potřebou spánku)

13.30 – 15.00 (15.30) svačina, odpolední zájmové činnosti – spontánní hra, didakticky zacílené činnosti skupinové a individuální

15.00 – 15.30 – 16.15 scházení dětí ze 3. a 4. třídy do 1. a 2. třídy (k Včeličkám a Krtečkům)- spontánní hra, didakticky zacílené činnosti skupinové a individuální, rozcházení dětí

Program celého dne je variabilní, přizpůsobuje se situačním potřebám dětí i příležitostným změnám provozu.

Záměry (2020 – 2023) :

- adaptační program pro nové děti
- vzájemné překrývání učitelek
- vzájemné hospitace, sdílení zkušeností

3.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny. Konkrétní pracovní odpovědnost je písemně stanovena v pracovních náplních. Vnitřní informační systém je zajištěn formou pravidelných pedagogických rad, operativních porad a provozních porad. Vnější informační systém využívá formy průběžných informací na nástěnce ve škole, na školních webových stránkách a při schůzkách s rodiči. Ředitelka respektuje názory a připomínky svých spolupracovníků, je vytvářena atmosféra vzájemné důvěry a tolerance. Ředitelka školy vyhodnocuje práci učitelek (včetně provozních pracovníků). Pozitivně je motivuje prostřednictvím individuálního přístupu, na pedagogických a provozních poradách a v rámci prováděných hospitací. Pedagogický sbor pracuje jako tým, ke spolupráci zve i rodiče. Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční. Vychází z předchozí analýzy, hodnocení výsledků pedagogické práce a využívá i zpětnou vazbu. ŠVP je zpracován na základě analýzy TVP. Vychází ze zkušeností, námětů a připomínek učitelek, reaguje též na názory rodičovské veřejnosti. MŠ spolupracuje se zřizovatelem (se starostou, místostarostou – účast dětí na akcích pořádaných městským úřadem, účast zástupců zřizovatele na akcích pořádaných školou, spolupráce při zkvalitňování a modernizaci mateřské školy a při vytváření vhodných podmínek pro výchovně vzdělávací práci. MŠ spolupracuje s místní ZŠ (samostatný plán spolupráce se ZŠ i ŠD), s mateřskými školami v blízkém okolí (Libošovice, Markvartice), se Sokolem, Sborem dobrovolných hasičů, DPS, Charitou Libošovice, Obcí Baráčníků, Policií ČR, knihovnou.

Ve školním roce 2019/2020 byla provedena SWOT analýza činnosti mateřské školy. Z této analýzy vychází koncepce mateřské školy v jednotlivých oblastech činnosti na další období, strategické a dílčí cíle, prostředky jejich plnění (včetně termínů a konkrétní odpovědnosti).

Záměry (2020 – 2023) :

- podpora týmové praxe
- zvyšování kvalifikace v oblasti řízení MŠ
- zkvalitnění kontrolních činností
- kvalitnější prezentace MŠ na veřejnosti
- kvalitní informovanost rodičů (externí informační systém – informace ze školy směrem k rodičům – webové stránky, nástěnky v šatně dětí, denní kontakt rodič x pedagog, předem sjednané konzultace s pedagogy, ředitelkou, tematické schůzky, besedy s odborníky, články a informace ve Zpravodaji ŠS

- zkvalitnění interního informačního systému školy (pedagogické rady, operativní porady, provozní porady, denní kontakt se zaměstnanci, komunikace prostřednictvím ICT technologií

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Všechny pedagogické pracovnice mají předepsanou odbornou kvalifikaci. Pracují na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel. Učitelky se nejméně 2x ročně účastní DVPP, sebevzdělávají se. K dalšímu vzdělávání přistupují aktivně. Ředitelka školy vede učitelky k sebehodnocení vlastní práce a vytváří podmínky pro jejich systematické vzdělávání (včetně samostudia). Chod mateřské školy je organizován tak, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče o děti. Ve třech třídách je zajištěno pravidelné překrývání učitelek nejméně 2 a půl hodiny denně. Ve třídě, kde jsou zařazeny děti 2leté, se učitelky překrývají každý den nejméně 3 hodiny. Zaměstnanci mateřské školy jednají, chovají se a pracují v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí, konkretizovanými ve „Školním řádu“, „Organizačním řádu“ a ŠVP. Mateřská škola spolupracuje s SPC a PPP Jičín (logoped, speciální pedagog, psycholog).

Záměry (2020 – 2023) :

- profesní rozvoj – sestavení a realizace plánů profesního rozvoje
- reflexe vlastní pedagog. práce každé učitelky – SWOT analýza
- vytvoření pedagog. portfolia každé učitelky
- vzdělanost v IT – DVPP + další vzdělávání organizované v MŠ
- vzájemné hospitace a následné sdílení
- spolupráce učitelky a asistentky pedagoga
- spolupráce učitelek a školní asistentky
- zlepšování pracovního prostředí pro pedagogy i provozní zaměstnance

3.7 Spoluúčast rodičů

Rodiče chápeme jako partnery ve výchově a vzdělávání dětí. Ve vzájemných vztazích funguje oboustranná důvěra, otevřenost, vstřícnost a porozumění. Učitelky znají a sledují konkrétní potřeby dětí. Reagují na ně v běžné pedagogické práci. Rodiče mají možnost aktivně se podílet na dění v mateřské škole. Pravidelně se zúčastňují různých programů (výlety, exkurze, akce pro děti ve městě a okolí, adaptační programy, tvůrčí dílny). Učitelky jsou s rodiči v každodenním kontaktu, který využívají k pravidelným informacím o individuálních pokrocích i případných problémech, které by měly být řešeny společně (MŠ a rodina). Zaměstnanci mateřské školy chrání soukromí rodin, zachovávají diskrétnost při svěřených vnitřních problémech. S rodiči je jednáno taktně, s vědomím, že je pracováno s důvěrnými informacemi. Mateřská škola poskytuje rodičům pomoc v oblasti

výchovy a vzdělávání dětí, pro jejich zdravý vývoj (zajištění logopedické péče, pedagogicko-psychologická poradna).

Záměry (2020 – 2023) :

- upevnění spolupráce s rodiči – pravidelné konání tvůrčích dílen, společných výletů, pořádání přednášek a besed pro rodiče, zavedení tzv. konzultačních hodin (rozhovory nad portfoliem dítěte)

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona, které realizuje mateřská škola. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně stanovuje mateřská škola i bez doporučení SPC na základě PLPP, který zpracovává MŠ samostatně. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ po projednání se zákonným zástupcem. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Důležité podmínky úspěšnosti předškolního vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami jsou:

- vhodná volba vzdělávacích metod a prostředků, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními
- vysoce profesionální postoj učitelů i ostatních pracovníků, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí
- úzká spolupráce s rodiči všech dětí

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Vzdělávání nadaných dětí probíhá v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Jde o vzdělávání dětí, které vykazují ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Nadaným dětem je rozšířen obsah vzdělávání nad rámec ŠVP PV.

Dětem jsou nabízeny aktivity dle zájmu a mimořádných schopností: logické hry, stavebnice, encyklopedie, výtvarné aktivity, v rámci nespavého režimu „ Zábavné pokusy“.

V případě, že se jedná o velmi výrazné projevy nadání, zpracujeme Plán pedagogické podpory. Pokud se projeví mimořádné nadání v jedné nebo více oblastech, doporučíme rodičům vyšetření v ŠPZ, které provádí zjišťování schopností a dovedností nadaného dítěte. Na jeho doporučení se může vzdělávání uskutečňovat ve všech stanovených podpůrných opatřeních pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí. Často jde o děti se zvýšeným zájmem o určitá témata (vesmír, dinosauři, matematika aj.), akcelerované v oblasti vyjadřování a zejména slovní zásoby. U jejich vrstevníků se většinou setkávají s nepochopením, vyhledávají staršího partnera ke komunikaci. Jsou to děti neobyčejně zvědavé, se silnou vnitřní motivací k činnosti, kterou si samy zvolí.

Vzdělávání nadaného dítěte bude probíhat v běžné třídě, formou individuální integrace s využitím obohacujícího pedagogického přístupu, úzkou spoluprací s rodiči dítěte, v souladu s doporučením ŠPZ.

Záměry (2020 – 2023):

- na základě poznání skutečností nabízet, v co největší možné míře, aktivity podporující rozvoj v oblasti zvýšeného nadání ve škole i mimo ni
- důsledně spolupracovat s rodinou a poradenskými zařízeními (SPC) při diagnostice a rozvoji dětí nadaných

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Při vzdělávání dětí je zohledňován jejich psychomotorický vývoj, jsou respektována vývojová specifika věkové skupiny dětí od dvou do tří let. Ve vzdělávání převládají spontánní činnosti nad řízenými. Nejčastěji je uplatňována individuální nebo skupinovou forma činností. Největší prostor má volná hra dětí.

Při vzdělávání dětí od dvou do tří let jsou vhodné tyto metody:

- situační učení
- spontánní sociální učení – nápodoba
- prožitkové učení
- učení hrou a činnostmi

Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let:

Oblast věcná (materiální) : vybavení třídy hračkami a didaktickými pomůckami vhodnými pro dvouleté děti

Oblast personální : v co největší míře souběžné působení obou učitelek, možnost využití dopomoci školního asistenta, v oblasti vzdělávání učitelek (psychická a fyziologická specifika dvouletých dětí).

Oblast bezpečnosti : nastavení způsobu, který bude eliminovat bezpečnostní rizika, zamezení přístupu k předmětům ohrožujícím bezpečnost dětí, zajištění bezpečného pohybu v prostorách třídy i při pobytu venku, umožnění využívání pouze odpovídajícího zahradního vybavení, didaktických pomůcek a věcného vybavení.

Oblast životosprávy : upravení denního režimu zejména v souvislosti s potřebou aktivity, odpočinku nebo spánku jednotlivých dětí

Oblast psychosociální : možnost adaptačního programu

Záměry (2020 – 2023):

- rozšiřovat odbornost učitelek v oblasti vzdělávání dětí od dvou let v mateřské škole, podporovat účast na DVPP
- postupně vybavit třídu dalšími hračkami a pomůckami vhodnými pro dvouleté děti, vytvořit hrací koutky pro tyto děti
- zabezpečit co nejdelší překrývání učitelek při přímé pedagogické činnosti
- vybavit zahradu herním prvkem pro děti od dvou let
- dovybavit dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte (nočníky, sprchové kouty...)
- v případě vyššího počtu dvouletých dětí přijatých k předškolnímu vzdělávání zřídit samostatnou třídu se sníženým počtem dětí ve třídě a se souběžným působením učitelky a dalšího pracovníka (asistent, chůva)

3.11 Podmínky vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka (dále také „ děti – cizinci“)

Mateřská škola vytváří podmínky k maximálnímu využití potenciálu každého dítěte s nedostatečnou znalostí českého jazyka s ohledem na jeho individuální možnosti.

MŠ aktivně spolupracuje s rodiči, podporuje rozvoj znalosti češtiny i v domácím prostředí, nabízí konzultace ohledně OŠD v případě nedostatečné znalosti ČJ před nástupem do 1. třídy.

MŠ poskytuje jazykovou podporu v rámci všech běžných činností, využívá sociálních kontaktů mezi dětmi a dospělými v MŠ.

Učitelky provádí pedagogickou diagnostiku se zaměřením na zjištění úrovně znalosti ČJ při vstupu do MŠ, děti – cizince zařazujeme do 1. st. PO, učitelky následně vytváří PLPP, které průběžně vyhodnocují, zaznamenávají pokroky, stanovují další dílčí vzdělávací cíle. V případě potřeby učitelky doporučí spolupráci se ŠPZ.

Podmínkou přípravy v českém jazyce je stanoven počet 4 a více dětí cizinců, kterým není možné se v rámci vzdělávání ve třídě dostatečně individuálně věnovat a poskytovat jim dostatečnou podporu v dané oblasti. V takové případě ředitelka MŠ zřídí skupinu pro jazykovou přípravu.

Ředitelka mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

Jako podpůrný materiál je využíváno Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání.

Záměry (2021-2023):

- podporovat další vzdělávání pedagogů v oblasti vzdělávání dětí – cizinců
- hledat další možnosti podpory dětí s nedostatečnou znalostí ČJ

3.12 Zajištění vzdělávání v době mimořádných opatření

Mateřská škola má povinnost poskytovat vzdělávání distančním způsobem dětem, pro které je předškolní vzdělávání povinné, za předpokladu, že chybí většina dětí ze třídy, která je organizována výlučně pro tyto děti, nebo chybí většina těchto dětí z celé mateřské školy.

Konkretizace způsobu distančního vzdělávání:

- způsob poskytování vzdělávání a hodnocení výsledků vzdělávání distančním způsobem přizpůsobí škola podmínkám dítěte pro tento způsob vzdělávání
- vzdělávání distančním způsobem bude škola realizovat v souladu s RVP PV, ŠVP a TVP dané třídy s přihlédnutím k podmínkám distančního vzdělávání
 - ✓ forma on – line (asynchronní výuka) – vzdělávací nabídka bude zveřejněna 1x týdně na webu školy
 - ✓ forma off – line – pokud nemá zákonný zástupce možnost přístupu k webu školy, bude škola poskytovat podklady pro vzdělávání v tištěné podobě

4 Organizace vzdělávání

Druh provozu školy:

celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

Mateřská škola má v současné době 4 heterogenní třídy.

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Třídy jsou věkově heterogenní. Nejmenší věkový rozdíl je ve třídě, kde jsou zařazeny děti dvou až tříleté a děti pěti až šestileté. Při zařazování dětí do jednotlivých tříd je zohledněn věk, sourozenecké vazby a případná přání rodičů.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

Při souběžném působení dvou učitelů ve třídě převažuje skupinová a individuální činnost s dětmi. Vždy souběžně působí dva učitelé na třídu při pobytu venku.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Kritéria pro přijímání jsou stanovena ředitelkou mateřské školy po dohodě se zřizovatelem a jsou zveřejněna na webových stránkách školy. Řídí se platnou legislativou a konkrétní situací v daném školském obvodu. Přednost pro umístění mají děti s trvalým bydlištěm v Sobotce.

Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:

Povinné předškolní vzdělávání lze plnit i formou individuálního vzdělávání. V minulých školních letech jeden zákonný zástupce oznámil plnění povinného předškolního vzdělávání svého dítěte touto formou.

Ředitelka MŠ doporučí zákonnému zástupci dítěte oblasti, ve kterých má být dítě vzděláváno. Tyto oblasti vychází ze ŠVP PV (RVP PV). Ověření úrovně osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech probíhá první pondělí v měsíci listopadu, a to formou individ. rozhovoru ve třídě MŠ. Následný náhradní termín je o měsíc později – první pondělí v prosinci. Zákonný zástupce dítěte, které je individuálně vzděláváno, je povinen zajistit účast dítěte u ověření.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Mateřská škola není nijak specificky zaměřena, předškolní vzdělávání probíhá v souladu s RVP PV.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Vize a hlavní strategický cíl mateřské školy : být mateřskou školou, která je pro děti příležitostí vzdělávat se a rozvíjet všechny stránky osobnosti. V předškolním vzdělávání navazovat na rodinnou výchovu prostřednictvím Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání s mottem „Nám se na tom světě líbí“. Zabezpečovat všestranný rozvoj dětí s ohledem na jejich potřeby, zájmy a nadání tak, aby edukace vycházela z přirozeného vývoje zrání, citlivě rozvíjela fyzické a psychické dovednosti, zajišťovala pocit bezpečí a jistoty, pěstovala v dětech zdravé sebevědomí a sebejistotu, učila děti být samy sebou a zároveň je učila přizpůsobovat se potřebám spoluzití s ostatními dětmi. MŠ chce být otevřenou, spolupracující organizací, zajišťující rodičům profesionalitu a partnerství. Pedagogům poskytuje podporu, porozumění a vstřícné jednání, vytváří příznivou atmosféru pro jejich tvůrčí práci.

Základní dlouhodobé cíle předškolního vzdělávání :

- rozvíjet osobnost dítěte s ohledem na jeho potřeby, zájmy a nadání
- osvojit si sebeobslužné a hygienické návyky
- rozvíjet u dětí úctu k životu ve všech jeho formách (přírodovědná gramotnost)
- pěstovat u dětí vztah k rodnému místu a jeho tradicím
- podporovat kladný vztah ke knihám, rozvíjet slovní zásobu, jazykové a řečové dovednosti (čtenářská gramotnost)
- spolu s logickým a pojmovým myšlením vytvářet povědomí o prostoru, čase i početních představách (matematická gramotnost)
- rozvíjet technické dovednosti a tím vzbuzovat v dětech zájem o tyto činnosti
- rozvíjet psychickou a fyzickou zdatnost, využívat co nejvíce pobyt venku, zajišťovat pocit bezpečí a jistoty, vést děti k zdravému životnímu stylu
- posilovat u dětí zájem dozvídat se nové věci, objevovat, experimentovat ve vzájemné kooperaci s ostatními dětmi a pedagogy
- vést děti k odpovědnosti za své chování (sociální gramotnost)
- připravit děti pro vstup nejen do 1. třídy ZŠ , ale i do života, pěstovat v dětech zdravé sebevědomí a učit dítě být samo sebou

5.3 Metody a formy vzdělávání, pedagogické zásady, desatero pro pedagogy (formativní hodnocení)

Vzdělávání je uskutečňováno při všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou, vyváženým poměrem řízených a spontánních aktivit.

Individualizace výuky :

- umožňuje dětem pracovat svým vlastním tempem a uplatňovat vlastní styl při řešení problémů – nestresujeme ty, které potřebují více času tím, že na ně společně se zbytk
- třídy čekáme, abychom mohli pracovat na jiných úkolech – pro rychlejší máme připravené další úkoly
- omezujeme soutěžení – abychom eliminovali zažívat úspěchy stále týmž talentovaným dětem a nevytvářeli tak prostor pro role „outsiderů“
- necháváme pracovat děti samostatně, rozhodovat se, být zodpovědné za svoji práci
- umožňujeme dětem často spolupracovat ve skupině a osvojovat si tak sociální dovednosti
- omezujeme kvantitu práce ve prospěch její kvality – realizujeme raději méně aktivit a témat, ale umožníme jim je zažít do hloubky, ponořit se do činnosti

Formy vzdělávání :

- individuální činnost
- skupinová činnost
- frontální činnost

Metody vzdělávání :

- spontánní sociální učení založené na principu přirozené nápodoby
- situační učení (získávání životních zkušeností při každodenních situacích)
- prožitkové učení (pokusy, manipulace s předměty, bádání pokus – omyl)
- kooperativní učení (podpora spolupráce)

Pedagogické zásady :

- zásada cílevědomosti – víme, čeho chceme dosáhnout, stanovujeme si konečné i dílčí cíle
- zásada soustavnosti a systematičnosti – pedagogické působení je logické a soustavné
- zásada aktivity – snažíme se u dětí vyvolat zájem a vhodnou motivací je aktivizovat
- zásada názornosti – vycházíme především ze smyslového vnímání
- zásada přiměřenosti, věkových a individuálních zvláštností

- zásada emocionality (radosti) – probouzíme u dětí radostné prožitky, chuť poznávat

Desatero pro pedagogy (formativní hodnocení):

- je uplatňován pedagogický styl postavený na pozitivní zpětné vazbě
- děti jsou vedeny k dovednosti sebehodnocení
- děti jsou vedeny k samostatnosti
- nesrovnáváme děti mezi sebou, ale zaměřujeme se na dosahování konkrétních cílů a pokroků každého dítěte
- používáme aktivizující vzdělávací metody
- jsou stanoveny přiměřené vzdělávací cíle
- je vytvářeno pozitivní a bezpečné klima
- spolupráce s rodiči
- portfolio dítěte
- pedagogická diagnostika

5.4 Zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí nadaných

Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními v mateřské škole:

- učitelky provádí pedagogickou diagnostiku a hodnocení dětí. Stanovují pedagogické závěry a pedagogická opatření. Pokud je zjištěno, že dítě potřebuje 1.stupeň PO (podpůrné opatření), např. dítě s drobnými problémy, lehkou logopedickou vadou, po nemoci, traumatu, kterému nestačí vzdělávání v rámci ŠVP PV, učitelka následně zpracuje PLPP (plán pedagogické podpory). PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory se zákonnými zástupci dítěte, s dalšími učitelkami a ředitelkou školy s cílem stanovení např. metod práce s dítětem. PLPP učitelka vyhodnocuje (po třech měsících) a upravuje dle potřeb dítěte. V případě trvalého odchýlení od běžných výsledků je dítě po dohodě se zákonnými zástupci doporučeno k vyšetření ve ŠPZ.
- škola vypracuje zprávu pro účel diagnostiky dítěte v ŠPZ o doposud poskytované pedagogické podpoře a uvede problém, který ve vzdělávání dítěte nastal, jaká byla uplatňována podpůrná opatření, jak byla vyhodnocena
- ŠPZ provede diagnostiku dítěte a na jejím základě stanoví, zda má škola pokračovat v podpůrném opatření 1.stupně, nebo zda je potřeba využít podpůrná opatření vyššího stupně podpory, pak se dítě stává klientem ŠPZ
- při plánování vzdělávacího procesu učitelka i asistentka pedagoga uplatňuje diferenciaci a individualizaci

- mateřská škola snižuje počet dětí ve třídě, kde je zařazeno dítě se SVP

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP :

Děti, které se vzdělávají dle IVP, jsou zařazeny do tříd, kde spolu s učitelkami pracuje asistent pedagoga jako podpůrné opatření. Asistent pedagoga pracuje v součinnosti s učitelkami. Některé náročnější činnosti, vyžadující větší soustředění, provádí asistentka samostatně s daným dítětem, pro které byl IVP zpracován. Podkladem pro zpracování IVP je doporučení ŠPZ.. IVP je zpracován bezodkladně, nejpozději do 1 měsíce po obdržení doporučení. IVP vypracovávají učitelky, za jeho vypracování odpovídá ředitelka školy. Platnost IVP stvrzují podpisy učitelky, ředitelka školy, pracovník SPC a zákonný zástupce dítěte.

Vzdělávání dětí nadaných:

Při vzdělávání dětí v naší mateřské škole vytváříme v rámci integrovaných bloků podmínky, které stimulují vzdělávací potenciál všech dětí v různých oblastech. S ohledem na individuální možnosti dětí jsou jim v rámci pestré nabídky aktivit předkládány činnosti, které umožňují tento potenciál projevit a v co největší míře využít. Dětem, které projevují známky nadání, věnujeme zvýšenou pozornost zaměřenou na to, aby se projevy nadání dětí v rozmanitých oblastech činnosti smysluplně uplatnily a s ohledem na individuální možnosti dětí dále rozvíjely. V případě, že se jedná o velmi výrazné projevy nadání, zejména v situacích vyžadujících značnou spolupráci a koordinaci s rodiči dětí, zpracováváme PLPP. Pokud následně ŠPZ identifikuje mimořádné nadání dítěte a doporučí vypracování IVP, postupujeme při jeho zpracování, realizaci a vyhodnocování v úzké spolupráci s rodiči dítěte a ŠPZ.

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Zajištění podmínek vzdělávání dětí od dvou do tří let, které zahrnuje úpravu podmínek, organizace, obsahu, forem a metod vzdělávání, vychází z vývojových specifik dvouletých dětí.

Základním prostředkem pro úspěšné vzdělávání nejmenších dětí je dobře zvládnutá adaptace. V naší mateřské škole probíhá postupně a na základě individuální domluvy se zákonnými zástupci. V srpnu jsou připraveny adaptační dny, během kterých mohou děti s rodiči docházet do MŠ. Od září doporučujeme jako optimální možnost pravidelnou každodenní docházku s postupným prodlužováním pobytu dítěte v MŠ, podle aktuálních podmínek umožňujeme rodičům přístup do třídy.

Děti dvouleté nemají samostatnou třídu, ale jsou individuálně integrovány do třídy dětí 3-4 letých. Učitelky se v přímé pedagogické činnosti v maximální možné míře překrývají (minimálně 3 hodiny denně).

Ve vzdělávání dětí mladších tří let převládají spontánní činnosti nad řízenými. Nejčastěji uplatňujeme individuální nebo skupinovou formu činností. Největší prostor věnujeme volné hře dětí.

Při plánování vzdělávací nabídky pro děti mladší tří let vycházíme z jednoduchých principů:

- jednoduchost
- časová nenáročnost
- známé prostředí a nejbližší okolí
- smysluplnost a podnětnost
- dostatek prostoru a času pro volný pohyb a hru dítěte

Organizace vzdělávání: v souladu s platnou legislativou zabezpečíme odpovídající počet dětí ve věku od dvou do tří let vzdělávajících se v jedné třídě (za každé přijaté dítě mladší tří let je do jeho dovršení věku tří let snižován počet dětí ve třídě o dvě, maximálně o šest).

6 Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky

6.1.1 1. integrovaný blok: Čas poznávání a dozrávání

Název integrovaného bloku	1. integrovaný blok: Čas poznávání a dozrávání
Oblast	Dítě a jeho tělo. Dítě a jeho psychika. Dítě a ten druhý. Dítě a společnost. Dítě a svět.
Charakteristika integrovaného bloku	Usnadnění adaptace v mateřské škole, seznámení s prostředím mateřské školy, s dětským kolektivem a pravidly chování. Společně s pedagogy vytváření třídních pravidel. Rozvíjení základních hygienických a společenských návyků. Pěstování vztahu k rodnému městu a jeho tradicím. Formou pozorování a objevování vnímání podzimní přírody.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Hola, hola školka volá Ahoj kamarádi Výpravy za pohádkou : Jičín město pohádky Vůně ovoce a zeleniny Barevný podzim Vítr fouká Já a moje knížka

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
Komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i dospělými. Chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou. 3.4	Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu.	Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nálady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách. Formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat.
Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím. 3.6	Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání,	Učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí).

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
Nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu. 2.8	naslouchání, porozumění)) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvného projevu).	Učí se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
Uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení. 1.2 Domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci. 3.3 Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní. 3.5	Vytváření základů pro práci s informacemi.	Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí.
Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody a techniky, které dítě obklopuje i o jeho rozmanitostech a proměnách. Orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije. 1.3	Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci. Získání relativní citové samostatnosti. Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám.	Odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory.
Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí. 4.5	Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem.	Respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
Chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit. 2.7	Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v MŠ, v dětské herní skupině). Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních. Rozvoj kooperativních dovedností.	Vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc).
	Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním pojmům neverbální komunikace v tomto prostředí.	Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
Všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem. 2.1 Samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej. 4.1	Rozvoj základních kulturně-společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně, aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny.	Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat.
		Začlenit se do třídy a zařadit mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti.
		Adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi. Podřídít se rozhodnutí skupiny, přizpůsobovat se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu), a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody.
	Vytvoření si povědomí o mezilidských morálních hodnotách.	Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v MŠ i na veřejnosti).
	Seznamování se s pravidly chování ve vztahu k druhému.	Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství.
	Rozvoj kooperativních dovedností.	Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je.
Spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti,		Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor, přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou).

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim. 4.6	Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat hodnoty v tomto společenství uznávané.	Vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí).
		Chovat se zdvořile, přistupovat ke druhým lidem, k dospělým i dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí.
Spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat. 5.9	Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti).	Uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je.
		Rozhodovat o svých činnostech.
Dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje. V běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy. 4.4	Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností.	Zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se sám o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat atd.)
		Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (starat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje. Při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům. 1.5		Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami.
Učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění. 1.7		Dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v MŠ, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
Všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem. 2.1	Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými.	Bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
	Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základu zdravého životního stylu.	Mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy.
Chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou. Dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování. 4.9	Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě.	Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské). 5.12 Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů. 1.1 Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní. 3.5	Rozvoj a užívání všech smyslů.	Přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje.
	Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení.	Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické znaky předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi.)
Dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika apod). 3.7	Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.),	Zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí. Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti.	Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji).
Učí se svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat. 5.1		Vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postrhovat, všimati si (nového, změněného, chybějícího). Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno. Sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech. Utvořit jednoduchý rým. Poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma.
Ovládá dovednosti předcházející čtení i psaní. 3.5	Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie.	
Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí. Poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo. 1.4	Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření).	Vyjadřovat svou představivost i fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim. Domluvit se slovy i gesty, improvizovat
Dokáže se vyjadřovat a sdělovat svoje prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.) 3.2	Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti a objevování apod.) Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije.	Vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení. Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo
Zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje. Je otevřený aktuálnímu dění. 5.6		Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
Učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění. 1.7		konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin). Sledovat očima zleva doprava. Poznat některá písmena a číslice. Poznat napsané své jméno.

6.1.2 2. integrovaný blok: Čas čekání a pohádkové zimy

Název integrovaného bloku	2. integrovaný blok: Čas čekání a pohádkové zimy
Oblast	Dítě a jeho tělo. Dítě a jeho psychika. Dítě a ten druhý. Dítě a společnost. Dítě a svět.
Charakteristika integrovaného bloku	Seznamujeme děti s lidovými tradicemi a vánočním zvyky. Rozvíjíme citové vztahy a snažíme se je plně rozvíjet a upevňovat. Podporujeme rozvíjení dovedností v oblasti jemné a hrubé motoriky. Probouzíme v dětech fantazii a představivost. Děti si osvojují poznatky o těle a jeho zdraví, o zdravém životním stylu. Rozvíjíme fyzickou zdatnost při hrách v zimní přírodě.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	S čerty nejsou žerty Vánoční těšení My tři králové Zimní sporty Země ledu a sněhu Mráz, mráz, mráz maluje obraz Příroda v zimě Karnevalový rej Já a moje tělo

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje.	Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a	Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
Při zadané práci dokončí, co započalo. Dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům. 1.5	rozsah pohybu, koordinace ruky a oka apod.). Ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí.	Vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu. Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem.
Ovládá dovednosti předcházející čtení i psaní. 3.5	Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické).	Učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) Utvořit jednoduchý rým.
Ovládá řeč, hovoří ve vhodně zformulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog. 3.1	Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování).	Porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách). Sledovat a vyprávět příběh, pohádku.
Dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje. V běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku. Je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy. 4.4	Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat. Získání relativní citové samostatnosti.	Ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování. Uvědomovat si příjemné i nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném, rodinném a cizím prostředí.
Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí. 4.5	Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání.	Prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, ztlumit vztek, zlost, agresivitu apod.).
Samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej. 4.1	Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.).	Chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.),

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
Učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění. 1.7	Rozvoj kooperativních dovedností.	že osobní, respektive osobnostní odlišnosti jsou přirozené. Dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v MŠ, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla. Vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
Dokáže se vyjadřovat a sdělovat svoje poznatky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.) 3.2	Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu.	Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nálady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách. Rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci.
Domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci. 3.3	Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslnému, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie.	Vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si (nového, změněného, chybějícího). Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi).
Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů. 1.1	Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování).	Záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost. Vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení.
Nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu. 2.8		

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
Ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit, má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku. 3.8	Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž žije.	Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.).
Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, které dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách. Orientuje se v řádu a dění v prostředí, v kterém žije. 1.3	Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách.	Porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad.
Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje. Chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí. Poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo. 1.4	Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí.	Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně... Nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným.
Řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti. Postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje. Spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací. Hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady). Využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost. 2.2	Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření).	Zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku).
	Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení.	Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
Rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli) a řešení, která funkční nejsou. Dokáže mezi nimi volit. 2.6	Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování v oblasti hrubé a jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.) Ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí.	Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních a kulturních krás i setkávání s uměním.
Odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky, oceňovat výkony druhých. 1.6	Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti. Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě.	Zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
Chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají své nepříznivé důsledky. 5.7	Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách.	Uvědomovat si příjemné i nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí.
Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.) 3.2	Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	Vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo).
	Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus).
Všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem. 2.1	Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) Rozvoj společenského i estetického vkusu.	

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech, proměnách. Orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije. 1.3		

6.1.3 3. integrovaný blok: Čas probouzení života

Název integrovaného bloku	3. integrovaný blok: Čas probouzení života
Oblast	Dítě a jeho tělo. Dítě a jeho psychika. Dítě a ten druhý. Dítě a společnost. Dítě a svět.
Charakteristika integrovaného bloku	Vedeme děti k poznávání přírody, seznamujeme je s živou i neživou přírodou, s okolním světem. Připomínáme si a slavíme jarní svátky, prožíváme s dětmi zápis do školy. Seznamujeme je s různými profesemi a činnostmi dospělých a poznáváme, co je výsledkem těchto prací. Vedeme děti k lásce ke knihám. Učíme děti poznávat dopravní prostředky, základní dopravní značky a osvojujeme si základy bezpečného chování v dopravním provozu.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Jarní probouzení Kniha je můj kamarád Velikonoce svátky jara Aprílový karneval Bezpečně ve školce, bezpečně venku Těším se do školy Máme rádi zvířata Barevný týden

Název integrovaného bloku	3. integrovaný blok: Čas probouzení života
	Moje rodina Maminka a její svátek Chráníme přírodu – Den Země

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách. Orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije. 1.3	Seznamování se světem lidí, kultury a umění. Osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije.	Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje. Při zadané práci dokončí, co započalo. Dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům. 1.5	Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.). Ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí. Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti.	Zachovávat správné držení těla. Zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku). Vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu.
Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení. K úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně. Váží si práce a úsilí druhých. 5.5	Rozvoj schopnosti sebeovládání.	Ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobit jim své chování. Uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky). Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky.
Učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění 1.7		Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného.
Nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu. 2.8		

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
Komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou. 3.4	Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci.	Respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti. Zorganizovat hru.
	Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu.	Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo a intonaci řeči. Vyjadřovat samostatně a smyslně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách.
	Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění), produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování. Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci.	Vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se). Respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti.
	Seznamování se s pravidly chování ve vztahu k druhému.	Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství.
Ovládá řeč, hovoří ve vhodně zformulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog. Dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje. V běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku. Je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy. 3.1	Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem.	Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je.
		Chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, respektive osobnostní odlišnosti jsou přirozené. Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
Spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je dodržovat. 5.9	Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině).	názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou.
		Dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla.
Projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhému, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost. 4.3	Vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	Respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem.
	Rozvoj kooperativních dovedností.	Vnímát, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
	Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného socio-kulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace v tomto prostředí.	Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
	Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané.	Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svoji roli, podle které je třeba se chovat.
Samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej. 4.1	Rozvoj kooperativních dovedností.	Začlenit se do třídy a zařadit mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti.
		Adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve
Všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem. 2.1		

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
Chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit. 2.7 Chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá. 5.4 Má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat. 5.8	Rozvoj základních kulturně-společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevodit se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny.	skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody.
		Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti).
		Chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí.
		Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu a bezpečí druhých, odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu, chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají).
Zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje. Je otevřený aktuálnímu dění. 5.6	Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) Seznamování se se světem lidí, kultury a mění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije.	Poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno.
		Vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení.
		Orientovat se bezpečně ve známém prostředí, v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí).
		Zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a
Všimá si dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem. 2.1		

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů. 1.1	Vytváření o povědomí o existenci ostatních kultur a národností.	v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
	Poznávání jiných kultur.	Osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dětem blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jsou pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi.
	Uvědomění si vlastního těla.	Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte.
		Všímat si změn v nejbližším okolí.
		Pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem.
	Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí.	Rozlišovat, co prospívá zdraví, chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých.
Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje. Chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí.	Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému).	Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy.
	Rozvoj paměti a pozornosti, přechod od	Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
Poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo. 1.4	bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie.	předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi).
	Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit.	Být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i věcem.
Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení. K úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně. Váží si práce i úsilí druhých. 5.5	Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti).	Uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky).
		Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním. Učit se hodnotit svoje osobní pokroky.
	Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností.	Rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých.
		Vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.)
	Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové i dramatické).	Rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí
Uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení. 1.2 Domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci. 3.3		

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
Odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých. 1.6	Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozvoj pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí. Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti.	apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci.
		Zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku).
Učí se nejen spontánně, ale i vědomě. Vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje. Při zadané práci dokončí, co započalo. Dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům. 1.5	Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností. Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet a city plně prožívat.	Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami. Zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami...
		Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného. Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky.
Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení. K úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně. Váží si práce i úsilí druhých. 5.5	Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách.	Dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově.

6.1.4 4. integrovaný blok: Čas radosti na Zemi

Název integrovaného bloku	4. integrovaný blok: Čas radosti na Zemi
Oblast	Dítě a jeho tělo. Dítě a jeho psychika. Dítě a ten druhý. Dítě a společnost. Dítě a svět.
Charakteristika integrovaného bloku	Podporujeme vytvoření kladného vztahu k domovu. Rozvíjíme sounáležitost se zvířaty, s významem pro člověka a péče o ně. Vedeme děti k bezpečnému chování na silnici i v neznámém prostředí a učíme je předvídat možná nebezpečí. Přiměřenou formou dětem přibližujeme jejich vlast, porovnáváme rozdílnosti života na vesnici a ve městě. Rozvíjíme psychickou a fyzickou aktivitu dětí a rozšiřujeme přátelství s dalšími kamarády. Získáváme nové poznatky o vodě, objevujeme život kolem potoků, rybníků, v lese a na louce.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Den dětí Rádi sportujeme Včelko, kam letíš Toulky přírodou Loučení se školkou Letní radovánky

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
Dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje. V běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku. Je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy. 4.4	Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí.	Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé dospělé i děti, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí. 4.5	Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti	Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů. 1.1	projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny.	nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle těchto představ chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti.
	Rozvoj a užívání smyslů.	Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat různé chutě, vnímat hmatem apod.)
Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje. Chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí. Poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo. 1.4	Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování).	Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno.
	Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie.	Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách.
Nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu. 2.8	Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření).	Záměrně využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všímá si nového, změněného, chybějícího.
	Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování).	Záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost. Popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
Ovládá dovednosti předcházející čtení i psaní. 3.5		Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi). Sledovat a vyprávět příběh, pohádku

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách. Orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije. 1.3 Domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci. 3.3 Užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů. Pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích. 2.4 Zpřesňuje si početní představy, využívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární a matematické souvislosti. 2.5	Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení. Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla).	Chápat slovní vtip a humor.
		Vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení.
		Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznávat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
		Chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (ted, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i rovině, částečně se orientovat v čase.
Řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje. Spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací. Hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady). Využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost. 2.3	Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problému, tvořivého sebeovládání).	Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“.
		Nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným.
Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho	Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování).	Přemýšlet, vést jednoduché úvahy, a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije. 1.3		Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim.
Ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit, má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku. 3.8	Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit. Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách. Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností.	Zachycovat a vyjadřovat svoje prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací). Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí. 4.5	Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	Přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství.
Samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej. 4.1	Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho proměny.	Adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody.
Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí. 5.12	Uvědomění si vlastního těla.	Zachovávat správné držení těla.
Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje.	Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti	Zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
Při zadané práci dokončí, co započalo. Dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům. 1.5	hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí. Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti.	
Uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky. 4.2 Odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem. 5.3	Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí.	Rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých. Mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
Chová se při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně. Nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout. 4.7	Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci.	Vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
Je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečností. 4.8	Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými.	Odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná. Chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělým jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě).
Chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost a nízká aktivita mají své nepříznivé důsledky. 5.7	Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy.	Uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat a mít povědomí o tom, jak se prakticky chovat (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc).

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit. 5.11	Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit.	Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všímat si nepořádků a škod, upozornit na ně. Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.) Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí.
Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje. Při zadané práci dokončí, co započalo. Dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům. 1.5	Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí. Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti. Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech (abeceda, čísla).	Zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku). Vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu. Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu prvních desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) Chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok). Orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
Odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky, oceňovat výkony druhých. 1.6	Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti).	Uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky).
		Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky.
		Vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení.
	Rozvoj schopnosti sebeovládání.	Respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti.
Učí se svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat. 5.1 Odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem. 5.3	Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci.	Zorganizovat hru.
	Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách. Rozvoj společenského i estetického vkusu.	Dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově.
Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení. K úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně. Váží si práce a úsilí druhých. 5.5		Být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i věcem.
Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách. Orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije. 1.3	Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání.	Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání s uměním.
		Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
	Seznamování se se světem lidí, kultury, umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije.	Orientovat se bezpečně ve známém prostředí, v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí).
	Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností.	

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit. 5.11	Seznamování se s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, vytváření pozitivního vztahu k němu.	Osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné pro další učení a životní praxi.
	Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách.	Všímat si změn a dění v nejbližším okolí.
	Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu...	Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí.
	Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit.	Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všímat si nepořádku a škod, upozornit na ně. Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Třídní vzdělávací programy jsou rozděleny do čtyř integrovaných bloků, které jsou dále členěny na dílčí témata. Cíle, sestavené ze všech pěti oblastí předškolního vzdělávání, vedou děti k tomu, aby získaly potřebné dovednosti, užitečné poznatky s ohledem na věk a individuální schopnosti, hodnoty a samostatné postoje. Cíle TVP jsou operacionalizovány očekávanými výstupy a vzdělávací nabídkou činností. Vzdělávací nabídka je volena tak, aby bezprostředně souvisela s přirozeným životem a konkrétním společenským prostředím dětí, byla jim blízká, pro ně zajímavá, vycházela z jejich praktických zkušeností. Témata vycházejí ze situací, které děti prožívají v průběhu daného ročního období. Poskytují dostatek vzdělávacích příležitostí a podnětů. Tematické okruhy zobrazují pouze rámec obsahu výchovné a vzdělávací práce. Další konkretizace je ponechána na uvážení učitelek. Mají tak dostatek prostoru pro tvůrčí práci. Doba realizace jednotlivých tematických celků se pružně mění podle konkrétní situace a zájmů dětí ve třídě.

Integrované bloky jsou doplněny dílčími projekty – Se Sokolem do života, Dětská jóga, Hravá angličtina, Zábavné pokusy...

6.3 Přílohy ŠVP

<i>PŘÍLOHY ŠVP</i>		
<i>Příloha č. 1</i> KONCEPCE ROZVOJE MATEŘSKÉ ŠKOLY	vize a strategický cíl mateřské školy swot analýza + koncepce rozvoje (cíl, prostředky, odpovědnost, termíny)	

<i>Příloha č. 2</i> ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM	prevence sociálně patologických jevů – témata : zdravý životní styl , bezpečná cesta do školy , šikana x kamarádství, Černá Berta	
<i>Příloha č. 3</i> PLÁN ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVY	zásady, cíle, ekopedagogické metody, očekávané výstupy, klíčové kompetence doporučené činnosti a akce	
<i>Příloha č. 4</i> PROGRAM PRO DVOULETÉ DĚTI	dílčí vzdělávací cíle, vzdělávací nabídka, očekávané výstupy dle 5 vzdělávacích oblastí	
<i>Příloha č. 5</i> PLAVECKÝ A LYŽAŘSKÝ KURZ	Aktivity v MŠ - osvojení si základních plaveckých a lyžařských dovedností náplň kurzu, vzdělávací oblasti, očekávané výstupy	
<i>Příloha č. 6</i> HRAVÁ ANGLIČTINA	Aktivita v MŠ - seznámení se s cizím jazykem - náplň, vzdělávací oblasti a cíle, očekávané výstupy, klíčové kompetence	
<i>Příloha č. 7</i> KNÍŽKA - TO JE VĚC	Vlastní projekt na podporu čtenářské gramotnosti, podpora čtenářství náplň projektu, vzdělávací oblasti a cíle, očekávané výstupy, klíčové kompetence	

<i>Příloha č. 8</i> DĚTSKÁ JÓGA	Aktivita v MŠ – pomocí hravých pozic (asana) učí děti naslouchat svému tělu, vnímat své tělo + rozvoj pohybových schopností a dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky, rozvoj pozornosti, paměti	
<i>Příloha č. 9</i> SE SOKOLEM DO ŽIVOTA	Projekt České obce sokolské – cílem je vzbudit v dětech zájem o aktivní sportování, vede je k týmové spolupráci a přináší jim radost z plnění úkolů	
<i>Příloha č. 10</i> DOPRAVNÍ VÝCHOVA	Aktivity v MŠ – s dopravní tematikou, s cílem naučit děti bezpečně se zachovat v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní ve škole nebo např. při cestování s rodiči	
<i>Příloha č. 11</i> POLYTECHNICKÁ VÝCHOVA + ZÁBAVNÉ POKUSY	Aktivity v MŠ – pracovní, výtvarné činnosti, konstruování a modelování, experimenty s různými materiály, práce s nástroji, drobnými pomůckami a materiálem + vlastní projekt na podporu polytechnické a přírodovědné gramotnosti „ Zábavné pokusy“.	
<i>Příloha č.12</i> PLÁN SPOLUPRÁCE SE ZŠ A OSTATNÍMI ORGANIZACEMI VE MĚSTĚ	Konkrétní časový harmonogram společných aktivit.	
<i>Příloha č.13</i>	Adaptační program pro nové děti.	

PLÁNY ADAPTACE	Adaptační plán začínajícího pedagoga.	
<i>Příloha č.14</i> PROPOJUJEME GENERACE	Projekt spolupráce mateřské školy a Domu s pečovatelskou službou (Dům pokojného stáří). Mateřská škola aktivizuje a zapojuje generaci babiček a dědečků, nabízí aktivity, které jsou dětem blízké a nenásilnou formou podporuje propojení generací – tvůrčí dílny, společné cvičení a hraní, společné zpívání...	

7 Systém evaluace – průběh vzdělávání, podmínky vzdělávání

Záměrem evaluace je: získat zpětnou vazbu pro činnost školy, získat informace o tom, jak jsou naplňovány stanovené cíle vzdělávání, získat podklady pro strategické plánování a řízení

Metody a techniky evaluace: činnosti spojené s evaluací v MŠ jsou nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu i řízení školy a probíhají pravidelně na všech úrovních školy. Využíváme různé typy evaluace (externí i interní, individuální nebo skupinovou). Evaluace probíhá jako průběžná nebo závěrečná. Základní metodou evaluace je *pozorování*, které slouží k zachycení určitých jevů, procesů či činností a následné objektivní vyhodnocování a zaznamenávání výsledků tak, aby vedly k adekvátní zpětné vazbě. Mezi další techniky patří např. *řízený rozhovor*, *analýza dokumentů*, *dotazníky aj.*

V naší evaluaci se zaměřujeme hlavně na následující oblasti:

- kvalita a zpracování ŠVP, TVP
- naplňování cílů programu

- kvalita podmínek vzdělávání
- průběh vzdělávání
- výsledky vzdělávání dětí
- práce pedagogů a dalších zaměstnanců
- prezentace školy
- spolupráce školy s rodiči a veřejnosti

Evaluační výstupy: kontrolní zápisy, hospitační zápisy, průběžné hodnotící listy, závěrečné hodnotící listy, záznamy o pozorování dítěte (pedagogická diagnostika)

	Konkrétní oblast evaluace	Cíle a záměry Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Soulad ŠVP a RVP PV				
	Identifikační údaje o MŠ Obecná charakteristika školy Podmínky vzdělávání Organizace vzdělávání Charakteristika vzdělávacího programu Vzdělávací obsah	Swot analýza	Před zpracováním nového ŠVP, při aktualizacích	Učitelky ředitelka
Kvalita zpracování ŠVP				
	Záměry a vize Originalita Záznam evaluace ŠVP Vhodnost k podmínkám Vzdělávací obsah Provázanost Prostor pro další rozvoj	Hodnocení školy Hodnocení IB Evaluační dotazník Hospitace Porady Hodnocení TVP Anketa pro rodiče	1x ročně Po skončení IB 1x ročně Dle plánu Dle plánu 1x ročně 1x ročně	Učitelky Učitelky Ředitelka Ředitelka Učitelky rodiče

	Konkrétní oblast evaluace	Cíle a záměry Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Podmínky vzdělávání				
	Věcné Životospráva Psychosociální podmínky Organizace chodu Řízení MŠ Personální zajištění – pedagogických zaměstnanců - provozních zaměstnanců Podmínky vzdělávání dětí se SVP, OŠD Podmínky vzdělávání dětí nadaných Podmínky vzdělávání dětí mladších tří let	Rozhovory Pozorování – s oporou o stanovená kritéria Hospitace Porady DVPP, hospitace Autoevaluační dotazník Kontrola úklidu, plnění pracovních povinností Hodnocení naplňování cílů, stanovených v IVP a PLPP	Průběžná kontrola kvality podmínek pro vzdělávání 1x za 3 měsíce 2x ročně na pedagog. radě	Učitelky Učitelky Ředitelka Provozní zaměstnanci Učitelky ve spolupráci s SPC a PPP Jičín
Spoluúčast rodičů	Zájem o konzultační hodiny Účast rodičů na akcích Sponzorské dary Spoluúčast na pořádání akcí		1x ročně na pedagogické radě	Ředitelka, učitelky
Evaluace vzdělávacích pokroků dítěte – výsledky vzdělávání				
	Vlastní autoevaluace (sebehodnocení) dětí	uč. vedou děti k jednoduchým pokusům o posouzení své vlastní práce, prožitků a pokroků ve vzdělávání tak, aby děti aktivizovalo a vedlo je ke stanovování dalších cílů,	denně, průběžně během všech činností	Učitelky vedou děti

	Konkrétní oblast evaluace	Cíle a záměry Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
		využíváme slovní nebo názorné vyjádření prožitků, pocitů(gesta, obrázky „smajlíků“, Emušák Ferda a jeho mouchy apod.		
	Vstupní rozhovor	uč. zařazují vstupní rozhovory s rodiči s cílem lépe poznat rodinné zázemí dítěte, jeho dosavadní vývoj	během adaptace	učitelky s rodiči
	Portfolio dítěte	učitelky zakládají grafomotorická cvičení, pracovní listy, výsledky tvořivých aktivit apod.	vedeno průběžně během celé docházky dítěte do MŠ	učitelky
	Diagnostika dítěte – pedagogové průběžně sledují a vyhodnocují individuální rozvoj a učební pokroky každého jednotlivého dítěte, východiska pro další individuální vzdělávací práci Hodnocení úrovně školní připravenosti	vstupní diagnostika na začátku roku a průběžné záznamy vzdělávacích pokroků dítěte 2x ročně zařazována kresba lidské figury jako diagnostický prostředek vývoje dítěte - konzultace učitelek, vedení portfolia, cílené pozorování	průběžně, nejméně 2x – 3x ročně konzultace s rodiči – 1x ročně - leden	učitelky
Kvalita zpracování TVP – průběh vzdělávání				
	Přístup k dětem Pedagogický styl Vzdělávací nabídka Tvorba a naplňování TVP Náplň TVP – IB Náplň TVP – témata Evaluace dílčích projektů	Rozhovory, hospitace Zpětná vazba vlastní činnosti Evaluace IB Evaluace témat Hodnocení ve vztahu k TVP	denně 2x ročně Po skončení tématu	učitelky učitelky

	Konkrétní oblast evaluace	Cíle a záměry Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
	Plnění klíčových kompetencí Třídní knihy	Evaluace kompetencí Záznam výchov. vzděl. činnosti- kontrola zápisů	1x ročně Denně 1x měsíčně	ředitelka
Autoevaluace				
	Autoevaluace pedagogů Vzájemné hospitace učitelek DVPP Hospitace učitelek	Autoevaluační dotazník Výměna zkušeností Výměna zkušeností	1x ročně Průběžně Dle plánu Dle plánu	Učitelky Ředitelka